

Oglasnik lavantinske škofije.

Vsebina. 1. Unio Cleri Lavantini pro Missionibus. — 2. Kanonična vizitacija in birmovanje v Prekmurju leta 1924. — 3. Prošnje za izpregled zakonskih zadržkov pro foro externo. — 4. Pristojbinski namestek; nova odmera. — 5. Quaestiones theologicae anno 1924 exarandae. — 6. Pastoralna konferenčna vprašanja za leto 1924. — 7. Župnijski izpiti. — 8. Examen triennale subeundum anno 1924. — 9. Sveta olja. — 10. Slostvo. — 11. Osebna naznanila.

1.

Unio Cleri Lavantini pro Missionibus.

Vsled naročila Gospodovega „Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelj vsej stvari!“ (Mark. 16, 15) se je sveta Cerkev v vseh časih zavedala svojega poslanstva, svoje misijonske dolžnosti, da mora ne le tiste, ki že verujejo v Kristusa, v tej veri ohraniti, ampak da mora širiti luč prave vere tudi med tistimi, ki so še v temi neverstva in zmote.

Misijonsko delo prejšnjih stoletij, premnogokrat porošeno z mučeniško krvjo oznanjevalcev evangelja, je rodilo razveseljive sadove. Ni pokrajine na zemlji, kamor še ne bi prodrli požrtvovalni in goreči misijonarji. Vendar pa stoji še vedno 320 milijonom katoličanov približno 1000 milijonov mohamedancev in paganov naproti. Vrhutega je svetovna vojna uničila marsikatera s težkimi žrtvami pridobljene uspehe.

Zato je po končani vojni papež Benedikt XV. v okrožnici *Maximum illud* z dne 30. novembra 1919 (*Acta Apost. Sedis* XI. 1919. Num. 13. pag. 440 do 455) povzdignil glas za intenzivnejše misijonsko delo. Takšno je v resnici potrebno.

Preteklo stoletje je s svojimi iznajdbami in pridobitvami na polju tehnike in prometnih sredstev odprlo pota do najskrajnejših mej obljudene zemlje ter je seznanilo narode v ostalih delih sveta z evropsko kulturo. Takoimenovana divja ljudstva so začela spoznavati nespamet malikovalstva, njih srca so zahrepnela po višji religiji.

Zdaj so tla ugodna za misijonsko delo. Bližnja desetletja bodo za nedogledno dobo odločila usodo teh ljudstev. Kdo jih bo pridobil? Ali pomlajeni buddhizem, ali mohamedanstvo, ali protestantske sekte, ali moderno svobodomiselnost in versko brezbrizje? Vse te veri Kristusovi sovražne sile se gibljejo, da bi se polastile resnico iskajočih duš, po božji ljubezni hrepenečih src.

Katoliška Cerkev bi postala nezvesta svojemu od Boga ji poverjenemu zvanju, ako ne bi stopila na plan ter v tem boju za neumrjoče duše ne bi zastavila svojih moči, da reši, kar se rešiti da — za Kristusa.

Da bodo v tej borbi ostali katoliški misijoni zmagoviti, jim je treba vsestranske pomoči in podpore. Sveti oče priporoča v navedeni okrožnici pred vsem apostolstvo molitve, potem gojitev apostolskega duha, to je zmisla in navdušenja za misijone in za misijonski poklic v semeniščih, in slednjič nabiranje milih darov v prid misijonom in misijonskim zavodom.

Na ta trojni način služijo misijonom: društvo za razširjanje vere (*opus a propaganda fide*), sveto Destinstvo (*opus sanctae Infantiae*), družba sv. Petra za vzgojo misijonarjev (*opus sancti Petri*), zbirka za afrikanke sužnje na praznik svetih Treh Kraljev.

Naštete in druge misijonske ustanove pa naj bi imele svojo oporo in izpodbudo — tako želi papež Benedikt XV. — na Misijonski zvezi duhovščine, kakor jo je, po zgledu nekaterih na Nemškem že od leta 1912 naprej obstoječih duhovniških zedinjenj za misijone, zasnoval leta 1916 v Milanu neumorno delavni misijonar P. Pavel Manna. Odtod je izšla misel, duhovnike vsega sveta združiti v misijonsko zvezo. Sveti oče je odobril načrt, in sveta kongregacija de propaganda fide je „Svetovno misijonsko zvezo duhovništva“ potrdila ter vzela pod svoje okrilje. Kardinal-prefekt Viljem van Rossum je s pismom od 19. marca 1920 pozval katoliške škofo, naj v svojih škofijah ustanovijo pododdelke te svetovne zveze ter tako ustrezajo volji svetega očeta, ki na navedenem mestu piše: „Scitote Nos cupere, in omnibus orbis catholici dioecesisibus eam quam vocant Missionalem cleri consociationem, institui, quae in dictione sit Sacri

Consilii christiano nomini propagando, cui quidem Sacro Consilio omnem iam huius rei fecimus facultatem. Orta ea nuper in Italia, brevi in alias regiones diffusa est; Nostroque studio cum floreat, multis iam est a Nobis pontificalis indulgentiae muneribus ornata. Et merito; nam eius instituto clericorum actio optime ordinatur, cum ad iniiciendam christianis curam de tot ethnicorum salute, tum ad opera ea cuiusvis generis provehenda, quae in Missionum utilitatem Apostolica haec Sedes iam probarit.“ (L. c. p. 454).

Svetovna misijonska zveza „naj bi bila pod vodstvom kongregacije de propaganda fide. Posamezne zveze naj bi bile narodne ali pokrajinske s škofijskimi podzvezami. Na čelu pokrajinske zveze naj bo predsednik z odborom; na čelu škofijskih zvez naj bo škofijski voditelj s svojim odborom. Škofijski voditelji so obenem odborniki pokrajinske zveze. Predsednika potrди kongregacija de propaganda fide, voditelje pa predsednik v sporazumu s škofom. Člani morejo biti vsi duhovniki, svetni in redovni, pa tudi bogoslovci. Na zborovanju se razpravljajo misijonske zadeve. — Namen te zveze je, vzbujati v duhovnikih zanimanje in vnemo za zunanje misijone in pritegniti širše sloje krščanskega ljudstva k izdatnemu podpiranju misijonov. Redni člani se zavežejo, podpirati misijonsko delo, moliti za misijone pri brevirju in sveti maši ter prispevati letno primerno članarino... Zveza ima svoj list, ki poroča o njenem delovanju.“ (Ljublj. škofijski list, 1923. Štev. 4. str. 77).

Misijonska zveza se hitro širi med duhovščino in je razen v Italiji že vpeljana v Španiji, Franciji, Holandiji, na Nemškem, na Čehoslovaškem itd. Sveti oče Pij XI. je njeno delovanje že ponovno priznal in pohvalil.

Jugoslovanski škofje so na svojem sestanku v Zagrebu od 20.—24. avgusta 1923 sklenili, naj se „Unio Cleri pro missionibus“ vpelje tudi v naši kraljevini. Za predsednika pokrajinske zaveze, ki naj obsega vso državo SHS, so enoglasno izvolili presvetlega škofa ljubljanskega, in sveta kongregacija de propaganda fide je z odlokom od 24. oktobra 1923 to izvolitev odobrila.

Na podlagi občnih navodil za našo zvezo prirejena pravila se glasijo:

Unio Cleri missionalis pro Jugoslavia.

1.

Unionis Cleri Missionariae finis est efficere, ut in corde sacerdotum nostrae regionis exardescat sacri Apostolatus zelus, quo tam semetipsos quam Christifideles ad adiuvandas omni modo convenienti Missiones excitent.

Unio Cleri eligit beatissimam Virginem Mariam, Reginam Missionum, ut protectricem sui operis.

2.

Ut sodales possunt adscribi omnes sacerdotes tam saeculares quam regulares; porro seminaristae sacrae Theologiae studentes.

Sodales obligationem suscipiunt:

- a) promovendi Pium Opus Missionum;
- b) offerendi preces pro eo;
- c) solvendi convenientem stipem annuam.

Episcopi adhaerentes Unioni ut membra honoraria considerandi sunt.

3.

Praesidem Unionis eligit Congregatio de Propaganda Fide, audito voto Episcoporum, dum moderatores dioecesani a respectivis episcopis constituuntur.

In dirigenda Unione Praesidem adjuvat Consilium Centrale, ex moderatoribus dioecesanis et delegatis Ordinum et Congregationum, quorum interest opus Missionum consistens. Praeses sibi eligit ex numero Consiliariorum secretarium et arcarium.

Consilium Centrale, cuius membra ad triennium nominantur, quotannis una vice convenit; in hac sessione secretarius exponit statum actualem Unionis, arcarius autem accepti et expensi rationem Consilio subiicit.

Consilium porro deliberat de apta ratione pro futuro ineunda ad prosequendos fines Unionis.

Praeses convocat omni quinquennio coetum generalem sodalium Unionis.

4.

Moderatoris dioecesani munus est:

a) convocare consentiente episcopo clerum dioecesanum ad instituendam Unionem Cleri Missionariam in dioecesi;

b) renuntiare nomina sodalium Consilio Centrali;

c) exponere ineunte quoque anno huic Consilio statum et progressum Unionis in dioecesi;

d) convocare omni biennio conventum dioecesanum sodalium: in quo conventu duo consilarii eliguntur, qui cum moderatore constituunt Consilium dioecesanum Unionis.

5.

Deo favente Unio Cleri edet folium pro sodalibus, quo eos instruat de progressu Unionis in aliis regionibus orbis catholici et det varia incitamenta ad maiorem in dies propagationem operis missionarii in Jugoslavia.

Duhovne dobrote za člane misijonske zveze.

(Po Ljublj. škof. listu 1923, štev. 7. in po „Priester und Mission“, 1923. Aachen. Str. 7—10).

I. Popolni odpustek, pod navadnimi pogoji, ob praznikih: 1. razglašenja Gospodovega; 2. sv. nadan-

gela Mihaela; 3. sv. apostolov; 4. sv. Frančiška Ksaverija; 5. za poljuben dan v mesecu; 6. ob smrtni uri.

II. Nepopolni odpustek za vsako dobro delo v korist misijonom.

III. Sledeče pravice — pod pogojem, da član ima spovedno oblast:

1. Pravica, zunaj mesta Rima s samim znamenjem križa blagoslavljati rožne vence, križe, razpela, svetinje, male kipe in s tem združevati apostolske odpustke. Seznam sedaj veljavnih papeških odpustkov je priobčen v Acta Apostolicae Sedis XIV (1922), str. 143.

2. S samim znamenjem križa podeljevati rožnim vencem križarske odpustke (500 dni za vsak Oče naš ali za vsako Češčena Marija).

3. Podeljevati razpelom s samim znamenjem križa odpustke križevega pota, ki jih morejo dobivati tisti, ki so upravičeno zadržani, da ne morejo obiskovati križevega pota.

4. Blagoslavljati razpela in jim podeljevati odpustek za zadnjo uro, ki ga more prejeti vsakdo, kdor križ poljubi ali se ga na drug način dotakne.

5. Blagoslavljati s predpisanim besedilom rožni venec žalostne Matere božje in s tem združevati določene odpustke.

6. Blagoslavljati in po navadnem obredu podeljevati škapulirje svete Trojice, trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa, brezmadežnega spočetja, žalostne Matere božje in karmelske Matere božje, kakor tudi blagoslavljati (s peterim znamenjem križa) svetinjice, ki po izvršeni podelitvi teh škapulirjev iste nadomestujejo.

IV. Osebna pravica privilegiranega altarja štiri dni v tednu, bodisi da mašujejo v dnevni ali črni barvi, razen, če imajo že podobno pravico. (Benedikt XV., 15. nov. 1918).

V. Člani smejo a meridie, to je od 12. ure naprej anticipirati, če so dnevni oficij že odmolili. (Acta Apostol. Sedis, 31. dec. 1921).

Verniki lavantinske škofije radi prispevajo mile darove za katoliške misijone. Vsako leto se odpošljejo ne male vsote na določena mesta. Zdaj pa vabim častivredne gospode duhovnike, da se postavijo

na čelo bogoljubnemu delu ter v ta namen pristopijo k „Misijonski zvezi lavantinske duhovščine“, ki jo s tem ustanovim in vpeljem.

Škofijskim voditeljem imenujem g. stolnega dekana dr. Ivana Tomažiča, njegovim svetovalcem določim gg. Frančiška Kovačiča, doktorja modroslovja in profesorja bogoslovja, ter Jožefa Mirta, ravnatelja dijaškega semenišča. Ti naj vodijo posle, dokler svetovalcev ne izvolijo člani sami na svojem sestanku. — Kot članarino določim za sedaj vsoto 10 D.

Soudeležba pri širjenju kraljestva božjega na zemlji je izredno dobro in zaslužno delo, dolžnosti, ki jih nalaga misijonska zveza duhovniku, so lahke, duhovne dobrote in pravice pa velike. Zato upam, da bo lavantinska duhovščina po številu članov misijonske zveze zavzemala častno mesto. Nekateri gospodje so se začasno že pridružili dunajski zvezi; ti se prevzamejo v lavantinsko, in če so svoj prispevek že oddali, so za letos v tem oziru zadostili svoji dolžnosti. Drugi naj po svojem župnijskem, oziroma dekanijemskem uradu naznanijo pristop in vpošljejo letno članarino kn. šk. ordinarijatu, odkoder bo prejemale zvezno vodstvo imena in prispevke, da stori, kar je nadalje potrebno.

Ko bo vpisanih najmanj 25 članov, se bo „Misijonska zveza lavantinske duhovščine“ (Unio Cleri Lavantini pro Missionibus) smatrala postavno osnovanim. Člani bodo dobili sprejemnice ter postali deležni zgoraj naštetih duhovnih dobrot in pravic. — Nadaljnja naloga zveze bo, da pripravlja vernike za pristop k pobožni družbi za razširjanje vere (pium opus a propaganda fide), katere splošno uvedbo sveti oče v isti zgoraj omenjeni okrožnici toplo priporoča.

Dokler ne začne izhajati posebno Zvezno glasilo, naj v pouk o misijonskem vprašanju služi list „Katoliški misijoni“, ki ga izdajajo misijonarji-lazaristi v Grobljah na Kranjskem. Stane na leto 10 Din. in se naroča pri upravi v Ljubljani, Tabor 12. — V nadaljnjih dogovorih se bo morebiti dalo doseči, da bodo člani Zveze ta list dobivali po znižani ceni.

V Mariboru, na misijonski praznik sv. Treh Kraljev, dne 6. januarja 1924.

† Andrej m/p.
škof.

2.

Kanonična vizitacija in birmovanje v Prekmurju leta 1924.

V svojem pozdravnem listu z dne 11. novembra 1923 sem obljubil ljubim vernikom v Slovenski Krajin, da jih bom na spomlad, če mogoče, po vseh farah obiskal ter se tako z njimi bolj natanko seznanil. Dano obljubo bom z božjo pomočjo izpolnil ter opr-

vil kanonični obisk in delil zakrament svete birme, in sicer:

V dekaniji Dolnja Lendava:

1. V nedeljo 4. maja 1924 v Dolnji Lendavi,
2. ponedeljek 5. „ „ v Črensovcih,

3. torek	6. maja 1924	v Beltincih,
4. sredo	7. " "	v Turnišću,
5. četrtek	8. " "	v Dobrovniku,
6. soboto	10. " "	v Bogojini.

V dekaniji Murska Sobota:

1. V nedeljo	11. maja 1924	v Murski Soboti,
2. ponedeljek	12. " "	v Martijancih,
3. torek	13. " "	v Pečarovcih,
4. sredo	14. " "	v Kančovcih,
5. četrtek	15. " "	v Velikih Dolencih,
6. soboto	17. " "	v Markovcih,
7. nedeljo	18. " "	v Petrovcih,
8. ponedeljek	19. " "	v Gornji Lendavi,
9. torek	20. " "	pri Sv. Juriju,
10. sredo	21. " "	v Pertoči,
11. četrtek	22. " "	v Cankovi,
12. soboto	24. " "	v Tišini.

* * *

Prihod v posamezne župnije bo običajno popoldne ali proti večeru pred dnevom svete birme. Ako bi kje vsled krajevnih razmer bolje kazalo, priti šele v jutro na dan birmovanja, naj mnogočastiti gospod dekan v sporazumu z gospodi župniki to določi ter mi pravočasno naznani.

Za predmet in spored vizitacije so merodajne določbe v „Pontificale Romanum“: Ordo ad visitandas parochias — in v Ritualu: Ordo ad recipiendum solemniter episcopum. — Sicer pa bodi postrežba čisto preprosta.

Posebej bi želel, natančneje spoznati šolsko mladino. Zato naj gg. katehetje zberejo, kjer in v kolikor jim bo mogoče, svoje učence in učenke v cerkvi, kjer jih bodo pred menoj kratko izkušali o najvažnejših resnicah in naukih katekizma: v župnijah, kamor dojem na predvečer birme, brž po prihodu, kamor pa dospem še le v jutro na dan birme, tam pa po sveti maši in pridigi.

Kanonični obisk apostolskega upravitelja bi naj za posamezne župnije pomenil in prinesel duhovno prenovitev in zveličavni napredek v verskem življenju. Zato prosim gospode dušne pastirje, naj poskrbijo, da bodo verniki v tistih dnevih v obilnem številu prejeli svete zakramente ter se udeležili svetih opravil. Kdor se svojih grehov izpove ter prejme sveto obhajilo, moli

na namen svetega očeta ter je navzočen v cerkvi (pri sveti maši), dobi popoln odpustek, ki je združen s škofovskim, v tem slučaju s pooblaščenjem in v imenu rimskega papeža podeljenim blagoslovom. V tem oziru je določila lavantinska škofijska sinoda leta 1900 (str. 510 in 511) to le: „Ad praeparandam visitationem... Curati competenti tempore populo exponant sacrum hoc officium simulque explanent sacramentum confirmationis, quod opportuna hac occasione administrari solet. Ad salutarem effectum assequendum commendatur, ut Dei auxilium imploretur; propterea parochi, edicto accepto, fideles exhortentur, ut preces ad Deum fundant pro felici visitationis successu. Ad exemplum Christi, qui discipulos binos misit ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus (Luc. 10, 1 sq), optandum est, ut verbi Dei praecones praemittantur, qui sacris missionibus vel piis exercitiis populum ad poenitentiam agendam excitent, nec non ad sacramenta poenitentiae, Eucharistiae et confirmationis digne suscipienda atque ad sacrae visitationis fructus uberrime percipiendos disponant. Vere dignum et salutare esset, si fideles de manu Episcopi sumerent sanctissimam Eucharistiam... Hac occasione etiam indulgentia plenaria... rite dispositis conceditur.“

Zavoljo birmancev in botrov opozorim na tozadevne predpise cerkvenega zakonika kan. 786—800, zlasti še na kan 789. Pripomnim le, naj ima sleherni birmanec in vsaka birmanka birmski listek.

Poglavitna stvar je, ne dragocena obleka ali birmsko darilo, ampak dobra dušna priprava in lepo obnašanje otrok in odraslih. Bogu v čast in udeležencem v veselje bo, če se bo vse vršilo resno, pobožno, v lepem redu.

Kjer bi trebalo še drugih škofovskih opravil, na primer posvečenja altarjev in kelihov ali blagoslovljenja bander, slik, križev itd., od tam bi se naj vnaprej to pravočasno in pismeno naznanilo škofijstvu, da se poskrbe potrebne priprave.

Upam torej k Vam priti in iz ust do ust govoriti, da bo Vaše veselje polno! (II. Jan. v. 12).

V Mariboru, na praznik sv. Treh kraljev, dne 6. januarja 1924.

† Andrej m. p.

škof in apostolski administrator.

Opomba. Za druge pokrajine se bo čas in spored vizitacije pozneje določil.

3.

Prošnje za izpregled zakonskih zadržkov pro foro externo.

Lavantinski škof ali ordinarij ima razen pravic, ki mu gredo po občnem pravu (Can. 1043, 1045), naslednje od konzistorijalne kongregacije dne 26. sept.

1923 mu podeljene fakultete za dispenzo zakonskih zadržkov pro foro externo:

1. Dispensandi, iustis gravibusque accedentibus

causis, super impedimento mixtae religionis, quatenus ante nuptias pars acatholica ad veram religionem adduci, aut catholica ab ipsis nuptiis absterreri nequeverit, dummodo prius regulariter ad praescriptum Cod. I. C. can. 1061 § 2 cautum sit conditionibus ab Ecclesia requisitis.

2. Dispensandi iusta et rationabili ex causa super matrimonialibus impedimentis minoris gradus quae in Can. 1042 recensentur, nec non super impedimentis impediens de quibus in Can. 1058 ad effectum tantum matrimonium contrahendi.

3. Dispensandi ex gravi urgentique causa quoties periculum sit in mora et matrimonium nequit differri usque dum dispensatio a Sancta Sede obtineatur super impedimentis maioris gradus infra recensitis:

a) consanguinitatis in secundo aut in tertio cum primo mixtis, dummodo nullum exinde scandalum aut admiratio exoriatur;

b) consanguinitatis in secundo lineae collateralis gradu;

c) affinitatis in primo lineae collateralis gradu aequali vel mixto cum secundo;

d) publicae honestatis in primu gradu, dummodo nullum subsit dubium quod coniux esse possit proles ab altero contrahentium genita.

Izpregled naštetih zadržkov višje stopnje (maioris gradus) more ordinariat podeliti le „ex gravi urgentique causa quoties periculum sit in mora et matrimonium nequeat differri usque dum dispensatio a Sancta Sede obtineatur.“ Treba je razločevati zelo nujne in nujne slučaje. V zelo nujnem slučaju, ko se zadržek odkrije šele, kadar je že vse pripravljeno za poroko in se ta brez verjetne nevarnosti velikega zla ne more odgoditi, more škof po kanonu 1045 dispenzirati vse zgolj cerkvenopravne zadržke izvzemši mašniški stan in svaštvo v ravni vrsti. Fakulteta S. C. Cons. pa velja v tem zmislu, da ni treba za nje uporabo tako zelo nujne sile kakor za dispenzo po kan. 1045, ampak zadostuje nevarnost, ki bi sledila iz odlašanja poroke, in ta more biti materialna škoda ali pa, kar posebno pride v poštev, moralna (dušna) škoda n. pr. bližnja priložnost v greh. Tudi ni treba, da bi se zadržek odkril šele, ko je prepozno prositi za izpregled pri Apostolski stolici, zadržek je lahko znan že prej.

Posebej se še opomni, da sme ordinariat to fakulteto za izpregled naštetih zadržkov maioris gradus uporabljati le v nujnih slučajah. V vseh drugih teh slučajah, ki niso nujni, in za vse zadržke maioris gradus, ki niso omenjeni v tej fakulteti, tudi za razdiralni zadržek disparitatis cultus je treba prositi v Rim za dispenzo.

Župnijski uradi se opozarjajo na kanon 1031, po katerem se mora izprositi izpregled zakonskih zadržkov, preden se vršijo oklici. O tem predpisu se naj

obvestijo verniki in se naj povabijo tisti, ki se name ravajo poročiti in njihovem zakonu nasprotuje katerikoli zakonski zadržek, da se zaradi izpregleda pravočasno, že pred običajnim zapisovanjem oglasijo pri župnijskem uradu.

Prošnja za izpregled zadržkov pro foro externo se naslovi in pošlje vedno na kn. šk. ordinariat. V prošnji se morajo natančno navesti ti le podatki:

1. Ime in priimek, rojstni dan in leto, rojstni kraj in kraj bivališča, stan (samski ali vdovski) ter veroizpoved ženina in neveste.

2. Natančno označenje zadržka oziroma zadržkov, za katere je treba dispenze pro foro externo.

Za dispenzo zadržkov krvnega sorodstva in svaštva se naj pridene podrobno izpolnjen in od župnijskega urada potrjen rodovnik. Kolkovanih matičnih listov, kakor se terjajo kot priloge za prošnjo izpregleda na državno oblast (Lav. šk. uradni list l. 1919, št. II. str. 36), ni treba priložiti.

Pri navedbi oviralnih zadržkov neslovesnih obljub se mora paziti na razliko votorum virginitalis, non nubendi et castitatis perfectae. Označijo se naj na podlagi zaročenčeve izpovedi tako, da ne bo mogoč dvom, ali je mišljena ta ali ona obljuba.

Za izpregled oviralnega zadržka mixtae religionis in razdiralnega disparitatis cultus se mora prošnji priložiti pismena pogodba o katoliškem krstu in katoliški vzgoji otrok obojega spola in o nemotenem izpolnjevanju verskih dolžnosti katoliškega sodruga (Can. 1061); dobro je, če se dostavi tudi obljuba katoliškega zaročenca, da si bo po previdnosti prizadeval, nekato-liškega druga pridobiti za katoliško Cerkev (Can. 1062), in obljuba obeh, da se ne data ne pred in ne po katoliški poroki poročiti pred nekatoliškim verskim predstojnikom (Can. 1063). Potrebno pa je, da se vsaj v prošnji omeni, da sta se zaročenca opozorila na omenjeno dolžnost in nje izpolnitev obljubila, kakor tudi da je izpolnitev teh pogojev moralno zagotovljena.

3. Kanonični vzroki za izpregled.

Navedejo se naj pravilno, najbolje z latinskim imenom, in dokažejo po predpisih in navodilih v učnih knjigah cerkvenega prava in pastoralnega bogoslovja. Pri zadržkih višje stopnje se mora navesti če ne več, pa vsaj eden zares važen kanonični vzrok. Pristavijo pa se naj vedno tudi drugi razlogi, ki priporočajo izpregled. Tudi za dispenzo mešanega zakona ni dovolj, da se predloži pogodba o zahtevanih poroštvi, ampak se morajo omeniti iustae ac graves causae (Can. 1061 § 1, 1°).

4. Znesek v denarju kot taksa za izpregled v korist S. C. S. Officii oziroma S. C. de disciplina Sacramentorum.

Višina takse ni določena, ampak se ravna po premoženjskih razmerah zaročenec. Navadna taksa

za izpregled zadržkov višje stopnje bi znašala po sedanjih denarnih vrednostih do 100 Din, za izpregled mešanega zakona do 70 Din, za izpregled zadržkov nižje stopnje in oviralnih zadržkov do 50 Din. Prav premožni naj darujejo več, manj premožni lahko darujejo manj, revnim pa se more taksa popolnoma odpustiti. Nekaj se računi za tuuradne stroške, kakor je zabeleženo med škofijskimi taksami v Lav. šk. uradnem listu leta 1923 št. III. str. 20. Župnijski uradi naj torej vsakokrat v prošnji navedejo znesek v denarju, ki ga zaročenca po svojih premoženjskih razmerah moreta ali hočeta plačati kot takso za izpregled, ali pa dostavijo, da sta prošnjika tako ubožna, da ne moreta plačati nobene takse.

5. Čas, kdaj bi se naj vršila poroka, zlasti ako je nujno, da se poroka kmalu izvrši.

Brez izjeme se mora čas omeniti pri vseh nujnih prošnjah za izpregled zgoraj naštetih zadržkov maioris gradus; ravnotako je potrebno, da se pri vsakem takem slučaju navede važen razlog, zakaj je poroka nujna. Brez te navedbe se bo prošnja vedno predložila Apostolski stolici. Iz Rima se dobi izpregled v teku treh tednov.

Prošnje sestavijo, priporočijo in odpošljejo župnijski uradi. Stranke se naj v teh zadevah niti pismeno niti osebno ne obračajo na kn. šk. ordinariat, tudi jih

naj župnijski uradi ne pošiljajo v ordinariatsko pisarno razen v zelo nujnih slučajih; pa tudi takrat morajo predložiti od župnijskega urada potrjeno in priporočeno prošnjo s potrebnimi prilogami. Brzjavnim potom se ne more prositi za izpregled zakonskih zadržkov.

Župnijski uradi naj tozadevne prošnje sestavljajo skrbno po danih navodilih in izvzemši nujne slučaje vpošiljajo po pristojnih dekanijskih uradih, ki jih naj pregledajo in, če tiste ne odgovarjajo danim predpisom, vrnejo v izpopolnitev in šele potem semkaj pošljejo.

Dostavek. Dekani in dekanijski upravitelji imajo pravico, dati izpregled od enega oziroma tretjega oklica. Dolžni pa so polletno podati poročilo o danih izpregledih oklicev in vposlati za vsak oklic škofijsko takso, ki znaša dozdej 2 Din. — Za poroko vdov (tudi vdovcev), ki ne morejo predložiti mrtvaškega lista umrlega zakonskega sodruga, ne zadostuje proglasitev smrti od sodišča, ampak je treba, da se proglasi tudi zakon za razvezan. Sklep o razvezi zakona pa je šele pravomočen, ako ga je vsled rekurza, ki ga branitelj zakonske vezi mora vložiti, potrdilo tudi višje deželno sodišče. Le dotični pravomočni sklepi se naj po navodilu v Lav. šk. uradnem listu leta 1920, št. V., str. 83 predložijo kn. šk. ordinariatu v rzsodbo.

4.

Pristojbinski namestek; nova odmera.

Kr. finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru je z dopisom z dne 8. januarja 1924, št. 8424/8 semkaj naznanilo to-le:

Dopolnilna taksa (pristojbinski namestek-ekvivalent).

Z novim taksnim zakonom so se s koncem leta 1923 ukinili vsi dosedanja zakoniti predpisi ter odmere pristojbinskega namestka in so stopili s 1. januarjem 1924 v veljavo novi predpisi o „dopunski taksi“, ki se bo sedaj na novo odmerila za leto 1924 in 1925. V to svrhu morajo vsi zavezanci do 15. januarja t. l. (podaljšanje roka do 15. februarja t. l. je pričakovati) predložiti prijave (napovedi) pri pristojnem davčnem uradu. Prijave se dobe pri teh uradih po 6 Din. 50 p za komad.

Tej taksi so zavezane iste imovine kakor prej (juridične osebe, ustanove itd.) Razlika proti dosedanjem stanju obstoja v glavnem v sledečih olajšavah:

Premično premoženje je sploh prosto, napovedati je treba samo nepremičnine s pritiklinami (fundus in-structus). Za ekvivalent je določena posebna ugodnost,

da se živa pritiklina (konji, krave, voli itd.) ne prišteva nepremičnini; samo mrtvo pritiklino (orodje, stroje itd.) je napovedati.

Uživalci imovin, ustanov in fondov so oproščeni, če celokupni letni dohodki teh imovin ne znašajo več nego 1200 Din; do sedaj je veljala osebna prostost samo glede beneficijev. Kdor hoče biti oproščen, mora sedaj zopet za to na novo prositi ob enem z napovedjo in priložiti vsa dokazila.

Oproščene so kakor dosedaj vse nepremičnine, ki so trajno oproščene plačevanja zemljarine in zgradarine.

Stranke glasom pravilnika ne bodo dobile nobenega poziva za pravočasno napoved: pozivi se bodo izdali šele, ko bo rok zamujen in se bodo zamudniki strogo kaznovali po predpisih.

Zakonite določbe se nahajajo v 12. pripombi k tar. post. 12. zakona o taksah (uradni list kos 113/23) ter v točkah 61–121 člena 42. pravilnika (uradni list kos 116/23).

O tem se obvestijo častiti župnijski uradi s pripombo, da v določenem času predložijo prijave.

5.

Quaestiones theologicae anno 1924 exarandae.

1. Quinam sunt fructus sacrificii Missae? Quid requiritur ad participationem fructuum Missae et quae sunt conditiones eorundem validae applicationis?	de obedientia sacerdotum iuxta leges generales Ecclesiae et iuxta statuta dioecesana.
2. De virtute obedientiae in genere, et in specie	3. Izdela se naj podrobna kateheza o kesu za otroke, ki se pripravljajo na prvo sveto izpoved.

6.

Pastoralna konferenčna vprašanja za leto 1924.

1. Pomen misijonskega dela za razširjenje svete vere v sedanjih časih. Kako more dušni pastir pospeševati misijonsko delo?	2. Kako obnoviti zakonsko in družinsko življenje v krščanskem duhu? Kako zabraniti zlasti ločitve in razporoke?

7.

Župnijski izpiti

se bodo vršili leta 1924 v dnevih 29. in 30. aprila ter 1. maja, potem 2., 3. in 4. septembra v kn. šk. ordinariatski pisarni v Mariboru. Prošnje za pripustitev k župnijskemu izpitu je treba najmanj 14 dni pred iz-	kušnjo predložiti kn. šk. lavantinskemu ordinariatu po pristojnem dekanijskem uradu. (Actiones et constitutiones Synodi dioecesanae anno 1900 peractae. Maribori, 1901. Cap. LVI. pag. 563 sq. lit. a).

8.

Examen triennale subeundum anno 1924.

Ad examen triennale iuxta can. 130 C. I. C. ¹ , subeundum ex Iure canonico die 11. mensis Septembris 1924 et quidem hora 9. ante meridiem in episc.	consistoriali cancellaria Maribori, hisce invitantur omnes sacerdotes saeculares, qui ann. 1921, 1922 et 1923, expleto studiorum curriculo, in dioecesi Lavantina curam animarum ingressi sunt. Qui examinandi pro anno labente a pensis theologicis exarandis dispensantur.
- ¹ Folium officiale dioecesis Lavantinae, 1919. Num. I. alin. 12. pag. 25 sq.

9.

Sveta olja

se bodo delila po navadi na Veliki četrtek v kn. šk. pisarni. Posodice naj se poprej skrbno osnažijo.

10.

Slovstvo.

»Marijin list« je prvi nabožni mesečnik prekmurskih Slovencev. Ustanovljen je bil leta 1904, ob 50 letnici razglasitve verske resnice o brezmadežnem Spočetju preblažene device Marije, izhaja torej zdaj že XX. leto. Namen listu je, da 1. širi čast Matere božje	ter po njej vodi duše k Jezusu, in 2. da se iz čistih dohodkov lista napravi temelj samostanu sv. Družine za Lazariste. Ti bi se naselili v Slovenski Krajini (to je v Prekmurju) ter v čast Brezmadežni zidali cerkev, kjer bi imeli misijone in duhovne vaje za ljudstvo

ločeno po spolih; obenem pa bi po župnijah misijonarili celemu narodu. — Cena listu je izredno nizka: 10 Din. na leto. Kdor se zanima za Prekmurje in tamkajšnje razmere in kdor želi storiti dobro delo za verno ljudstvo, naj list naroči in širi ter njegove ple-

menite namene po svojih močeh tudi s prostovoljnimi darovi podpira. Naročila sprejema in pojasnila daje urednik, č. g. Jožef Klekl, vpok. župnik in narodni poslanec v Črensovcih (Prekmurje).

11.

Osebna naznanila.

Imenovanje. Sveti oče Pij XI. je s 17. prosincem 1924 sprejel preč. monsignora dr. Antona Medved, profesorja na mariborski gimnaziji, med svoje častne tajne komornike.

Imenovan je bil g. Alojzij Skuhala, kapelan na Hajdini, za spirituala v kn. šk. bogoslovnem semenišču v Mariboru (1. prosinca 1924).

Umeščeni so bili gospodje: Marko Sagaj, provizor na Breznem, kot župnik istotam (1. grudna 1923); Janez Atelšek, kapelan pri Veliki nedelji, kot župnik na Stranica; Martin Jurhar, spiritual na mariborskem bogoslovnem semenišču, kot mestni župnik v Brežicah in Franc Magdič, provizor pri G. sv. Kungoti, kot župnik ravnotam (1. prosinca 1924).

Postavljen je bil g. Franc Polak, I. kapelan v Hočah, za provizorja istotam (27. grudna 1923); Mihael Turk, I. kape-

lan v Šmarju pri Jelšah, kot „vicarius adiutor“ pri Sv. Petru na Bučah (17. prosinca 1924).

Nastavljena sta bila gospoda: Martin Čepin, provizor na Stranica, kot kapelan pri Veliki Nedelji in Karol Arlič, provizor v Brežicah, kot kapelan ravnotam (1. prosinca 1924).

Prestavljena sta bila gospoda kapelana: Jožef Kuk od Male Nedelje na Hajdino in Alojzij Sunčič od Sv. Jurija ob Ščavnici (II) k Mali Nedelji (1. prosinca 1924).

Dopust zaradi bolezni je dobil g. Anton Peršuh, kapelan pri Sv. Ani v Slov. goricah (do 31. sušca 1924).

Začasno prazna ostanejo mesta kapelanov: v Hočah (I), pri Sv. Juriju ob Ščavnici (II), pri Sv. Ani v Slov. gor. in v Šmarju pri Jelšah (I).

Kn. šk. Lavantinski ordinariat v Mariboru,

dne 18. januarja 1924.